

Sonda do soukromí: příběh jedné lásky...

Archivní materiály osobní povahy (korespondence, deníky, zápisníky aj.) nám umožňují nahlédnout do skrytého soukromí osobností, které „známe“ jen zvenjšku, a to zásluhou jejich díla či působení. Tyto vzácné archiválie nám odkrývají člověka v jeho lidskosti a zprostředkovávají nám poznání o jeho přátelských i milostných stycích, názorech, hodnotách, citech...

Ve Slovenském národním archivu v Bratislavě je uložen osobní fond významného slovenského architekta Dušana Jurkoviče (evid. č. 625), působícího také na Valašsku, a to v letech 1889–99. Fond obsahuje písemné materiály, návrhy a projekty z let 1891–1947. Mezi nimi se nachází i dopisnice z Luhačovic, kterou Jurkovič zaslal 25. srpna 1902 Boženě Bartelmusové do Rezku u

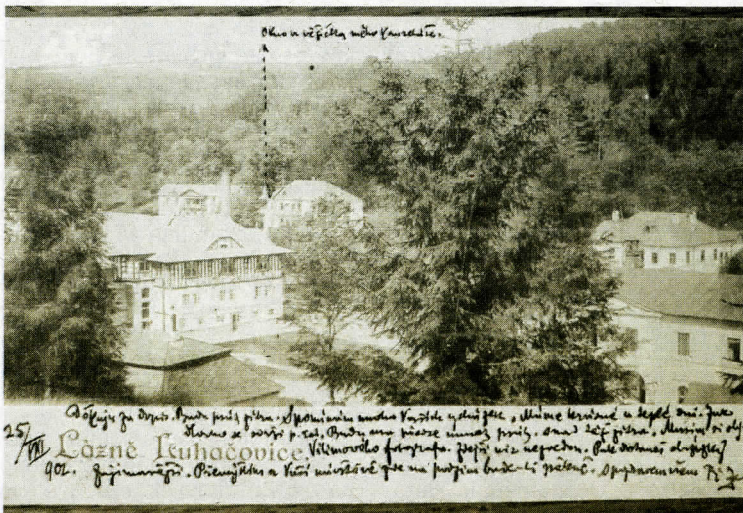
Nového Města nad Metují. Na pohledu na luhačovické lázně vyznačil místo svého pobytu – okno v 1. patře u věžičky ve vile Alpská růže. Z něj se mu naskýtal výhled na Janův dům (na snímku v popředí), který byl dle Jurkovičova projektu přestavěn v první polovině roku 1902. V kratičkém pozdravu píše: „Spomínám mnoho Vašich schůzek... Přemýšlím

o Vaši návštěvě zde na podzim bude-li pěkně.“ Použité množné číslo se zřejmě vztahuje na rodinu Bartelmusovu, neboť v příslibu zaslání lepších fotografií z Luhačovic slečně tyká, což svědčí o navázání osobního vztahu.

Sblížili se v čase, kdy Jurkovič pracoval na návrzích stavby a vybavení letní venkovské rodinné vily továrníka Roberta Bar-

telmuse na Rezku (1900–1901). V roce 1903 se vzali; Boženě bylo 20 let, Jurkovičovi o 15 let více. Z jejich svazku se narodili tři synové: Jiří, Jan a Pavel.

A jaké bylo jejich společné soužití? Napoví nám dopis Boženy z 18. srpna 1947, v němž se vyznává ze svého vroucího vztahu k milovanému muži: „Můj předražený Dušanku... Ku svým vzácným narozeninám přijmi mé nejupřímější blahopřání. Bůh Ti dej zdraví a spokojenost a odměň všechnu Tvoji dobrotu ke mně i k celé rodině... a slibuji Ti další odanou a pilnou spolupráci. Je to vlastně čest a pocta pracovat s mužem Tvých kvalit a Tvé ceny.“ V prosinci toho roku Jurkovič ve věku 79 let umírá. Zanechává za sebou dílo, díky němuž se stal nesmrtelným, a opouští po dlouhých 44 letech „upřímnou a vděčnou Božku“, jak se žena jeho života podepsala v závěru svého psaní.

Olga Mehešová, historik umění
MRV, Vsetín
Obrázek: Pozdrav z Luhačovic